

Evoluția afacerilor în 2018

Blitz survey privind evoluția afacerilor prognozată de companiile din România la începutul anului 2018

SINTEZA REZULTATELOR

VALORIA

Principalele concluzii ale cercetării

Acest blitz survey este un instrument prin care explorăm percepțiile executivilor de top ai companiilor importante din România – multinaționale și antreprenoriale – despre evoluția previzionată a afacerilor în anul 2018. Indicatorii pe care îi urmărim sunt: cifra de afaceri, profit, investiții, evoluția numărului de angajați și a nivelului salariilor. Chestionarul, la care s-au primit 475 de răspunsuri, a fost aplicat în perioada 15 ianuarie - 30 ianuarie 2018. **În acest raport prezentăm datele comparative ale ediției de la începutul anului 2017 cu cea de la începutul anului 2018.**

Top 5 concluzii

Cifra de afaceri

16% (23%)

dintre companii se așteaptă la creșteri ale cifrei de afaceri între 20% și peste 30% în 2018, față de 23% în 2017

Profit

28% (38%)

dintre companii se așteaptă la o creștere a profitului de la 10% la peste 30% în 2018, față de 38% în 2017

Investiții

6% (17%)

dintre companii spun că fac investiții cu 20%-30% mai mari în 2018, față de 17% care au răspuns în acest fel în anul anterior

Angajați

24% (17%)

spun că se așteaptă ca numărul de angajați să rămână neschinbat în 2018, față de 17% cu un an în urmă

Salarii

17% (4%)

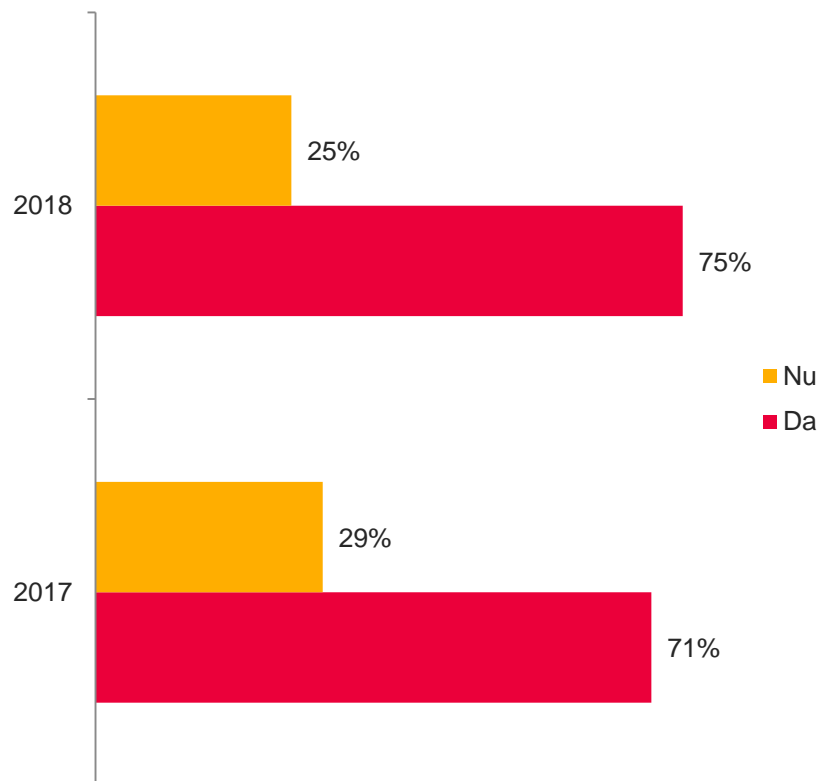
dintre companii spun că se așteaptă ca nivelul salariilor să stagneze în 2018, față de 4% în anul anterior

DATE
DEMOGRAFICE

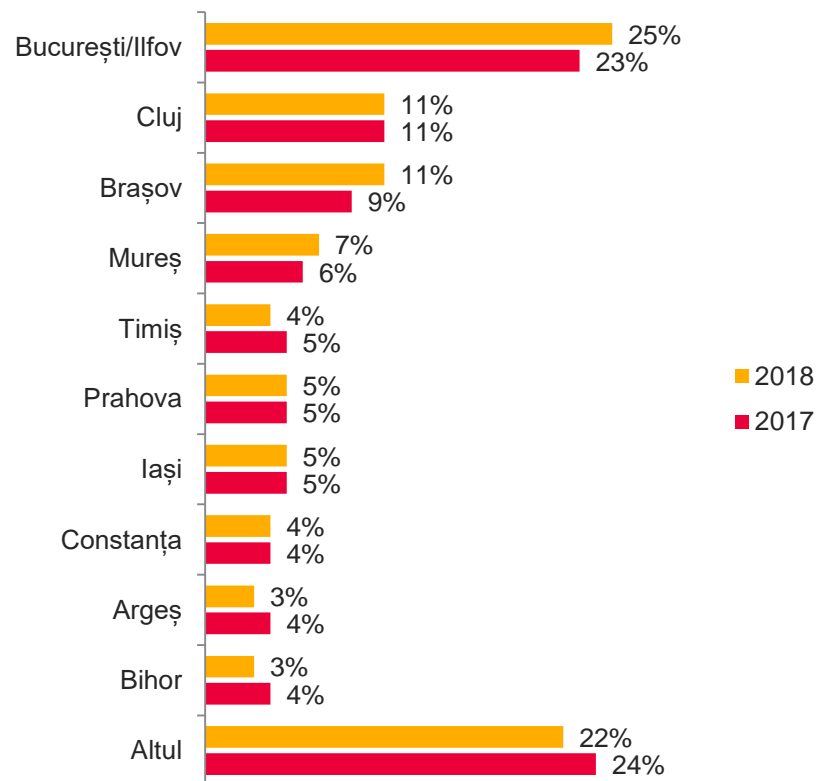
A. Date demografice

Companie românească (Da/Nu)

Răspunsuri: 475
Au omis întrebarea: 0

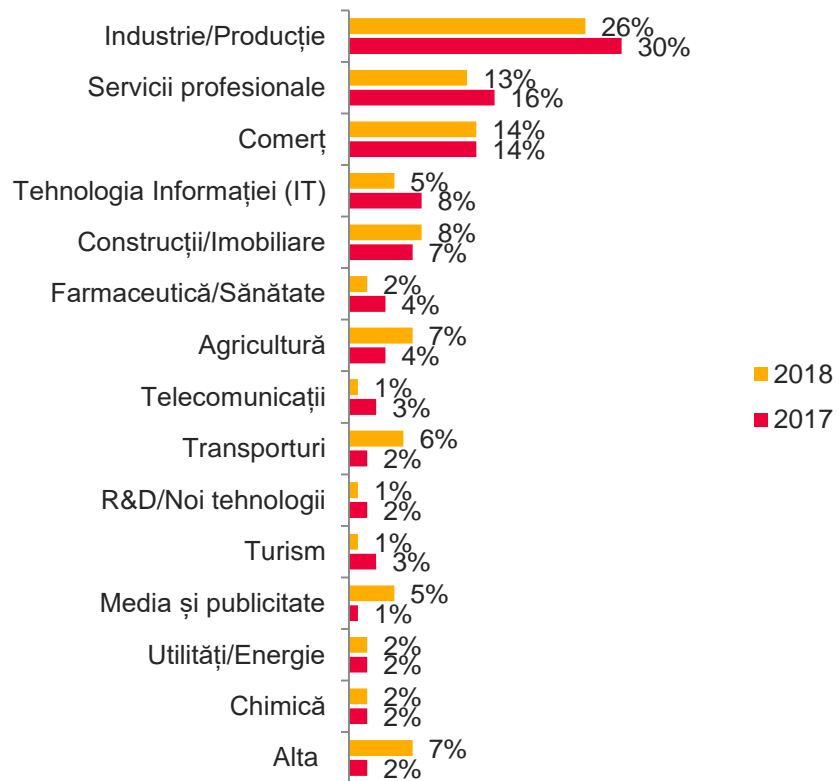
Județul în care se află sediul social

Răspunsuri: 475
Au omis întrebarea: 0

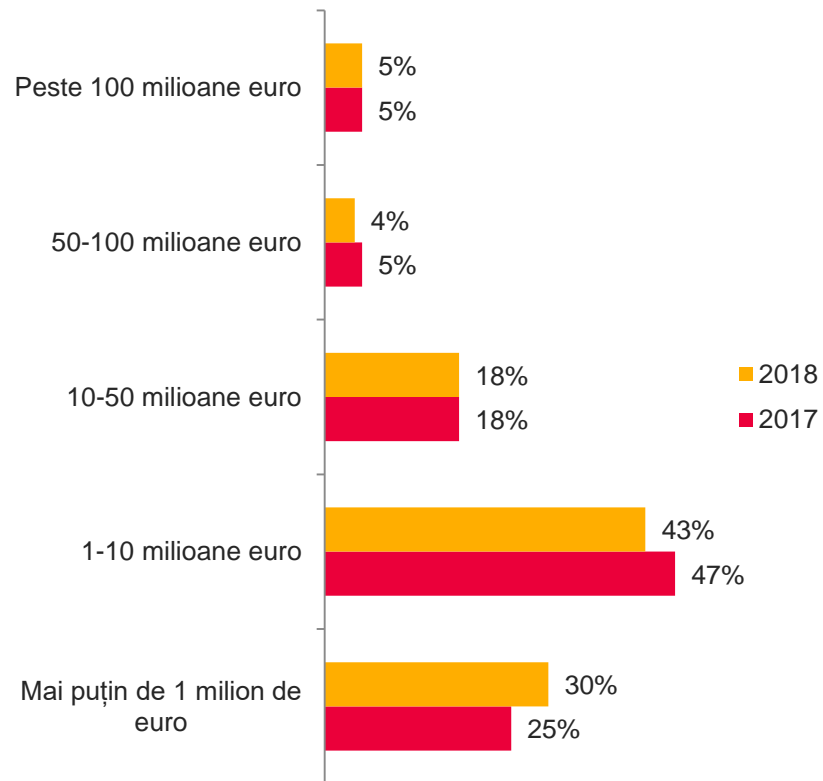
A. Date demografice

Industrie/sector

Răspunsuri: 475
 Au omis întrebarea: 0

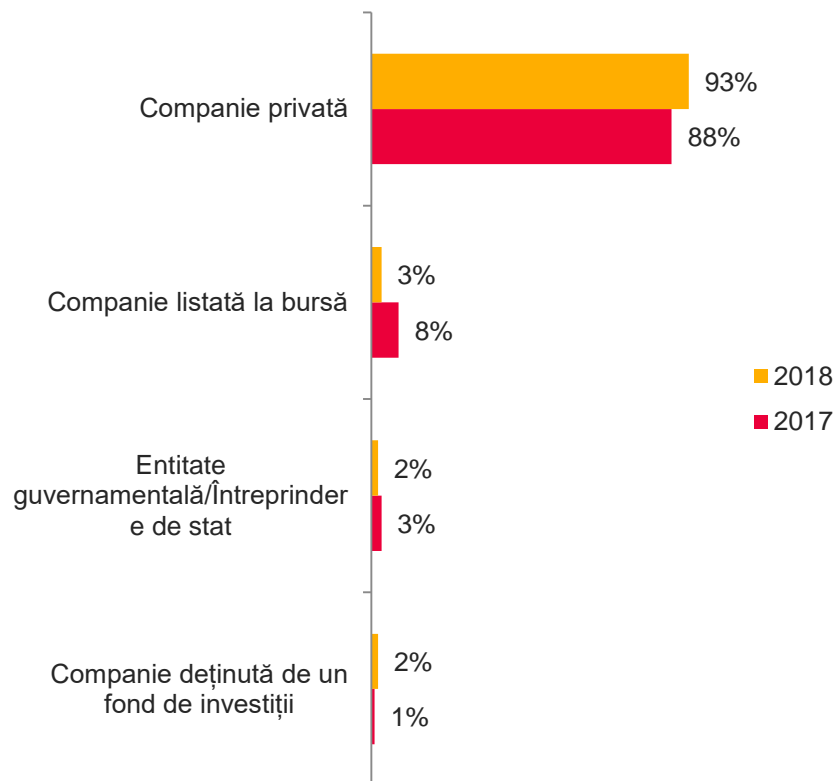
Cifra de afaceri (2017)

Răspunsuri: 475
 Au omis întrebarea: 0

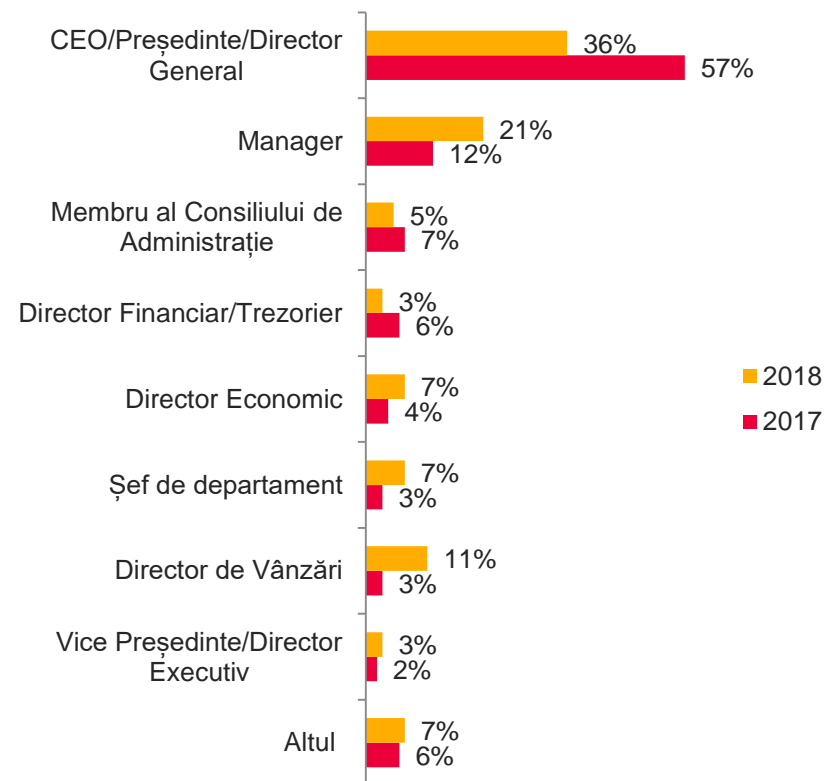
A. Date demografice

Tipul entității

Răspunsuri: 475
Au omis întrebarea: 0

Funcția respondentului

Răspunsuri: 475
Au omis întrebarea: 0

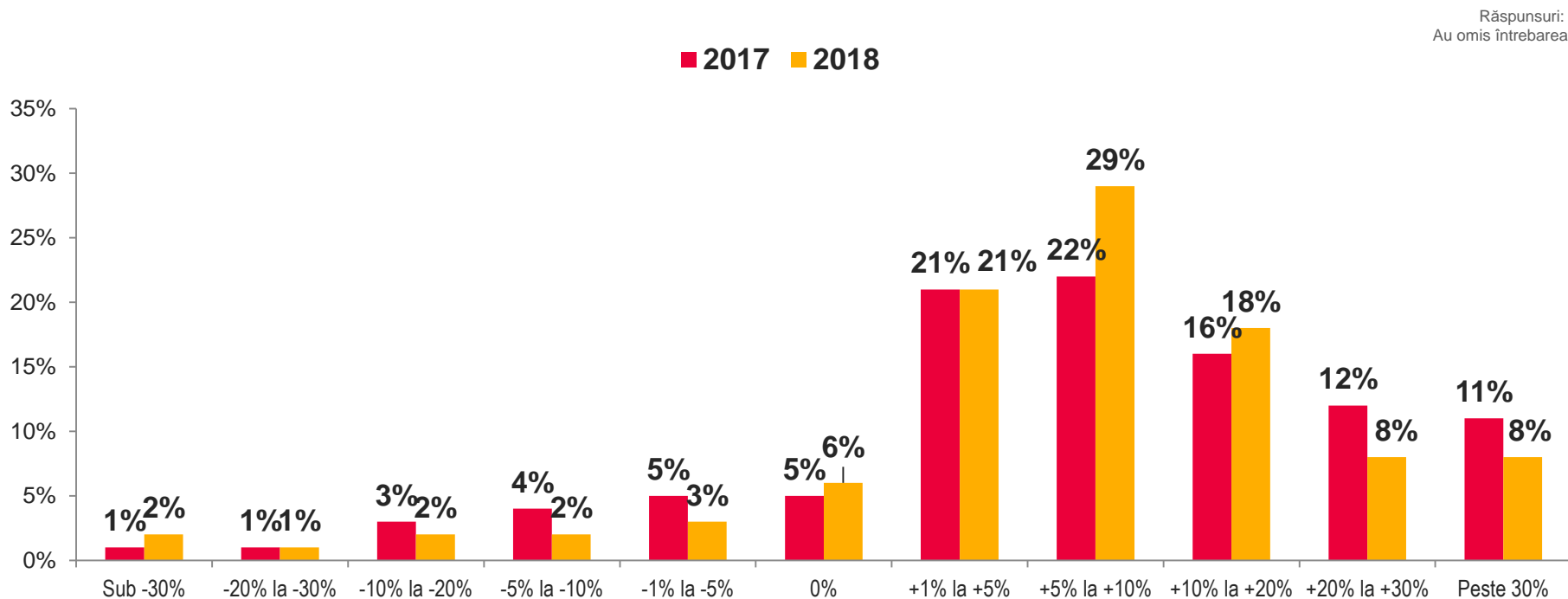

REZULTATELE
CERCETĂRII

1.a

Cum vă așteptați să evolueze cifra de afaceri a companiei în anul 2018? (un singur răspuns)

Toate răspunsurile

Față ediția de la începutul anului 2017, perspectiva de creștere a companiilor este puțin mai conservatoare. Vedem o creștere de 7pp (puncte procentuale) a companiilor care se așteaptă la cifre de afaceri mai mari cu 5%-10%, contrabalansată de o scădere de 4pp a celor care prognozează o creștere a cifrei de afaceri cu 20%-30% și de o scădere de 3pp a celor care se așteaptă la o cifra de afaceri mai mare cu peste 30% în acest an.

1.b

Cum vă așteptați să evolueze cifra de afaceri a companiei în anul 2018? (un singur răspuns)

Cel mai mare palier de creștere, în funcție de industrie (12 industrii cu cea mai mare pondere în eșantion)

34%

Firme din
Industrie/
Producție
+5% - +10%

33%

Firme din
Servicii
Profesionale
+5% - +10%

25%

Firme din
Comerț retail/
en gros
+1% - +5%

24%

Firme din
Tehnologia
Informației
+10% - +20%

24%

Firme din
Construcții/
Imobiliare
+5% - +10%

22%

Firme din
Agricultură/
Alimentație
+5% - +10%

30%

Firme din
Cercetare și
Dezvoltare
+1% - +5%

37%

Firme din
Farmaceutică/
Sănătate
+10% - +20%

40%

Firme din
Telecomunicații
+5% - +10%

44%

Firme din
Transporturi
+1% - +5%

43%

Firme din
Turism
+1% - +5%

38%

Firme din
Utilități/
Energie
+1% - +5%

Acest tablou arată care sunt creșterile previzionate de cele mai multe companii din fiecare industrie. Am ales un set de 12 industrii reprezentative pentru a se remarca diferențele de potențial dintre acestea, dar și plaja de variație a procentelor pe industrie și a palierelor de creștere selectate. Cea mai mare creștere a cifrei de afaceri de 10%-20% este previzionată de 24% dintre firmele de IT și 37% dintre firmele din industria Farmaceutică / Sănătate.

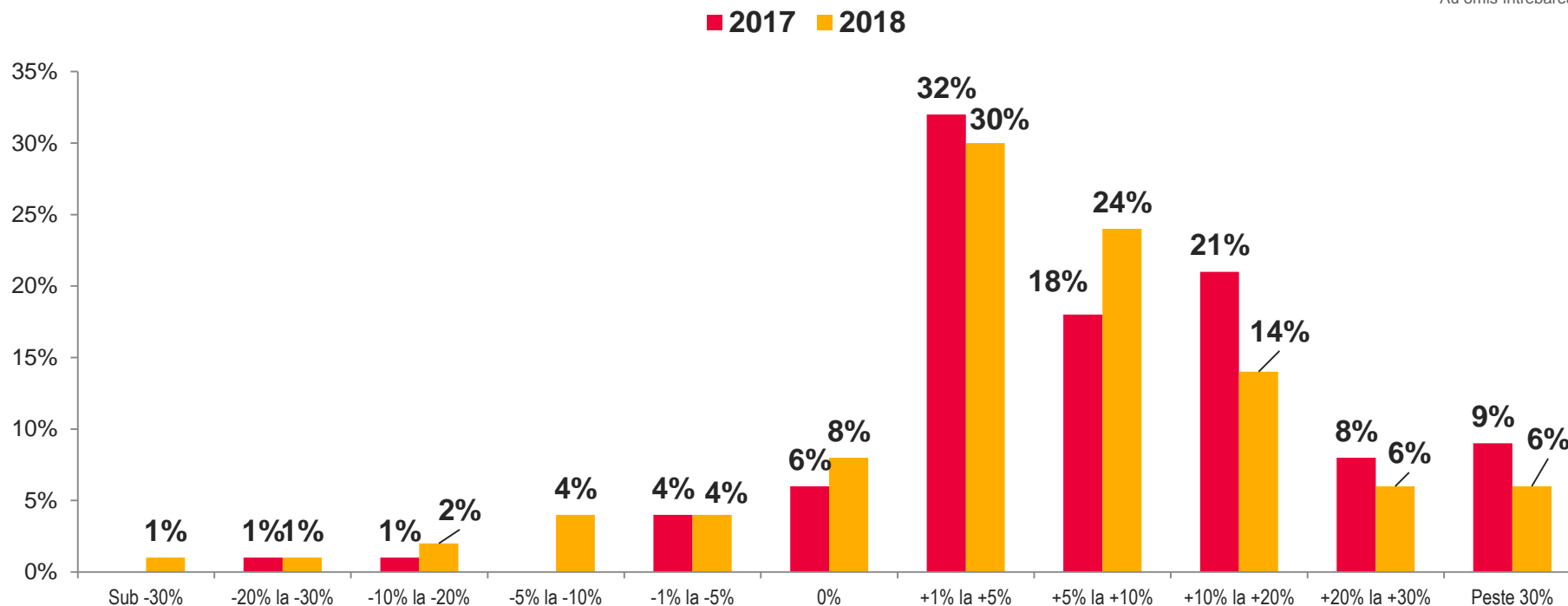
2.a

Cum vă așteptați să evolueze profitul companiei în 2018?

(un singur răspuns)

Toate răspunsurile

Răspunsuri: 451
Au omis întrebarea: 24

Previzunile privind evoluția profitului de la începutul anului 2018 sunt mai pesimiste decât la începutul anului trecut. Deși 24% dintre companii (față de 18% anterior) se așteaptă ca profitul lor să crească cu 5%-10% în acest an, vedem scăderi de 3pp până la 7pp pe toate palierele de creștere semnificativă. De asemenea crește de la 6% la 12% numărul companiilor care spun că profitul lor va scădea în acest an față de anul trecut.

2.b

Cum vă așteptați să evolueze profitul companiei în 2018?

(un singur răspuns)

Cel mai mare palier de creștere, în funcție de industrie (12 industrii cu cea mai mare pondere în eșantion)

30%

Firme din
Industrie/
Producție
+1% - +5%

34%

Firme din
Servicii
Profesionale
+1% - +5%

31%

Firme din
Comerț retail/
en gros
+1% - +5%

33%

Firme din
Tehnologia
Informației
+5% - +10%

38%

Firme din
Construcții/
Imobiliare
+5% - +10%

19%

Firme din
Agricultură/
Alimentație
+10% - +20%

30%

Firme din
Cercetare și
Dezvoltare
+1% - +5%

25%

Firme din
Farmaceutică/
Sănătate
+10% - +20%

20%

Firme din
Telecomunicații
+1% - +5%

52%

Firme din
Transporturi
+1% - +5%

57%

Firme din
Turism
+1% - +5%

25%

Firme din
Utilități/
Energie
0%

Acest tablou arată care sunt creșterile previzionate de cele mai multe companii din fiecare industrie. Am ales un set de 12 industrii reprezentative pentru a se putea vedea diferențele de potențial dintre acestea, dar și plaja de variație a procentelor pe industrie și palierelor de creștere selectate. Cea mai importantă creștere a profitului, de 10%-20%, o preconizează firmele din Agricultură/Alimentație și cele din industria Farmaceutică/Sănătate.

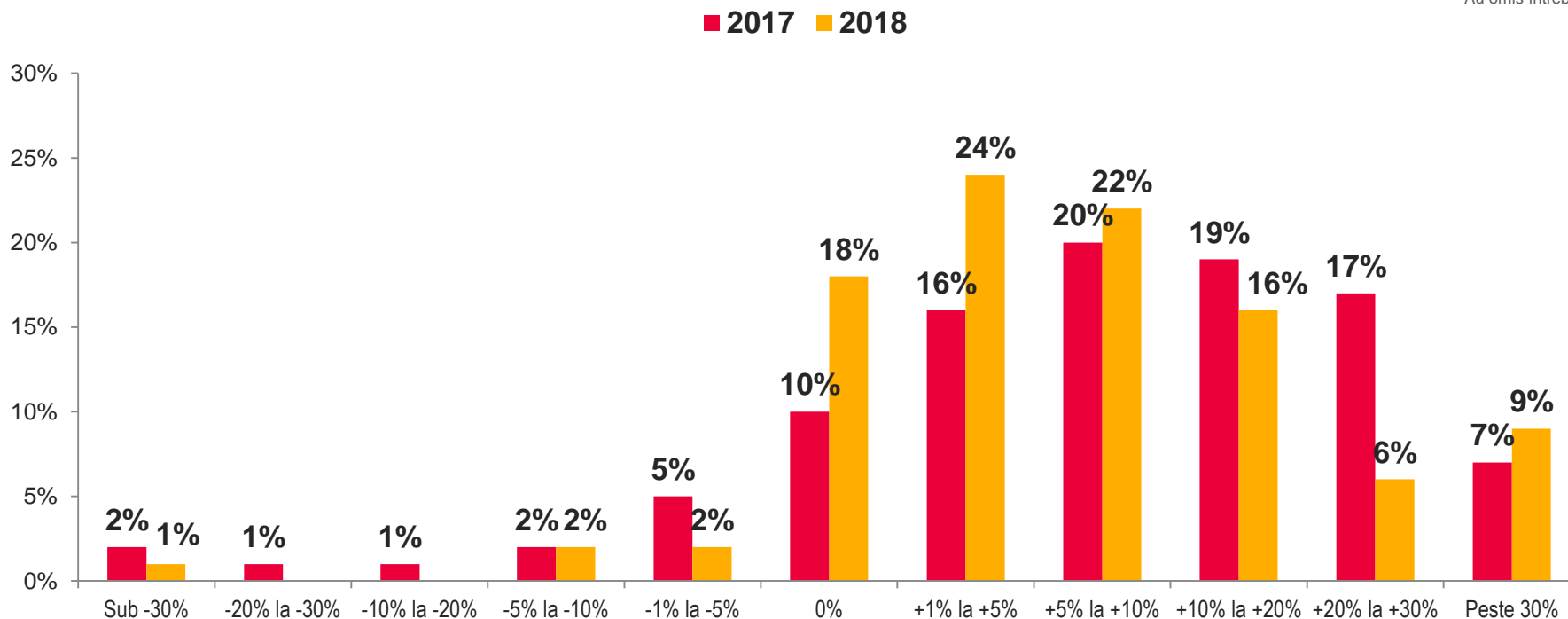
3.a

Cum vă așteptați să evolueze investițiile companiei în 2018?

(un singur răspuns)

Toate răspunsurile

Răspunsuri: 451
Au omis întrebarea: 24

Conform rezultatelor cercetării, 18% dintre companii spun că nu vor crește investițiile în anul 2018, față de numai 10% în 2017. Observăm, de asemenea că 46% dintre firme vor să își crească investițiile cu 1%-10% față de 36% anterior. Mai mult, doar 6% dintre companii spun că vor crește investițiile cu 20%-30% în 2018, comparativ cu 17% în anul anterior.

3.b

Cum vă așteptați să evolueze investițiile companiei în 2018?

(un singur răspuns)

Cel mai mare palier de creștere, în funcție de industrie (12 industrii cu cea mai mare pondere în eșantion)

23%

Firme din
Industrie/
Producție
+5% - +10%

33%

Firme din
Servicii
Profesionale
+1% - +5%

23%

Firme din
Comerț retail/
en gros
+1% - +5%

38%

Firme din
Tehnologia
Informației
+1% - +5%

20%

Firme din
Construcții/
Imobiliare
0%

25%

Firme din
Agricultură/
Alimentație
+10% - +20%

23%

Firme din
Cercetare și
Dezvoltare
+1% - +5%

37%

Firme din
Farmaceutică/
Sănătate
0%

40%

Firme din
Telecomunicații
+5% - +10%

40%

Firme din
Transporturi
+5% - +10%

28%

Firme din
Turism
+10% - +20%

50%

Firme din
Utilități/
Energie
+1% - +5%

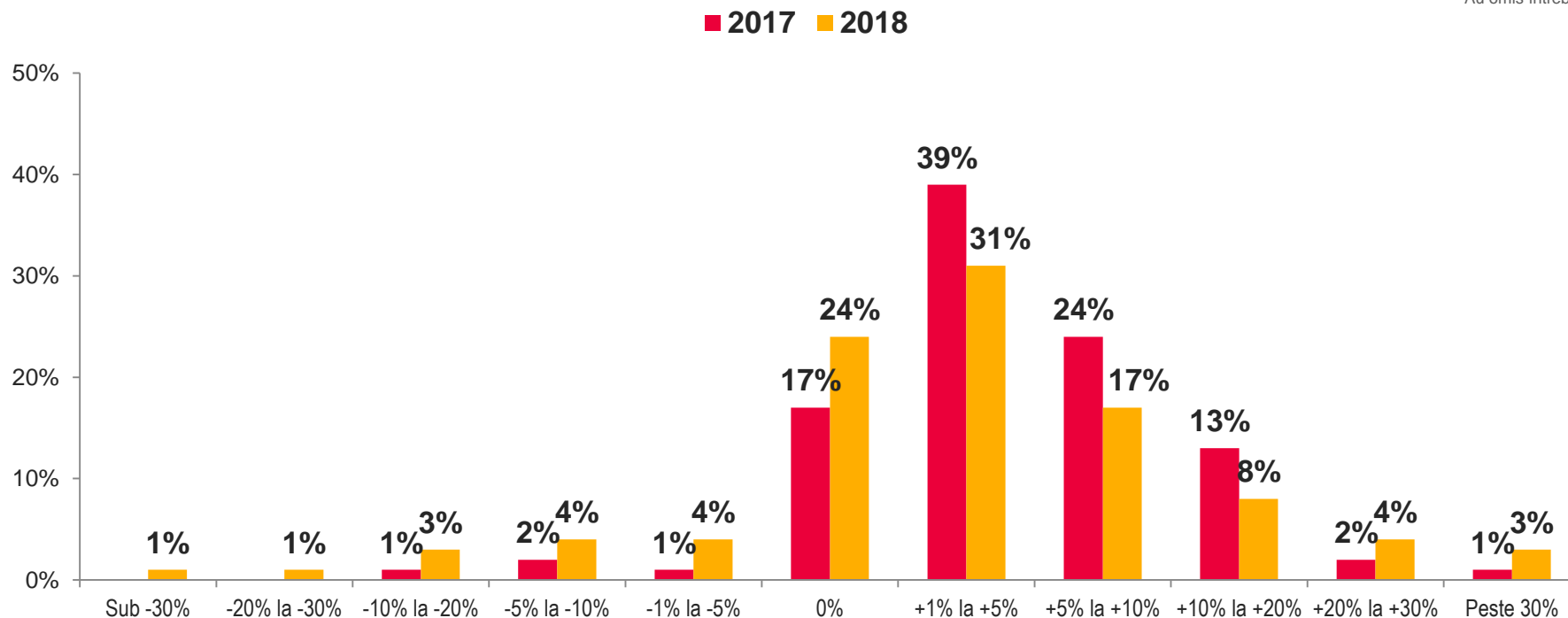
Acest tablou arată care sunt creșterile previzionate de cele mai multe companii din fiecare industrie. Am ales un set de 12 industrii reprezentative pentru a se putea vedea diferențele de potențial dintre acestea, dar și plaja de variație a procentelor pe industrie și palierelor de creștere selectate. Cele mai multe firme din Energie și Utilități (50%) spun că vor crește investițiile cu 1%-5% în acest an.

4.a

Cum vă așteptați să evolueze numărul de angajați ai companiei în anul 2018? (un singur răspuns)

Toate răspunsurile

Răspunsuri: 451
Au omis întrebarea: 24

24% dintre companiile românești nu se așteaptă la nici o creștere a numărului de angajați în 2018 față de 17% în anul anterior. În același timp, 63% dintre companii față de 79% anterior spun că se așteaptă ca personalul lor să crească în acest an. Mai mult, 13% dintre companii se așteaptă ca numărul lor de angajați să scadă în 2018, față de 4% în 2017.

4.b

Cum vă așteptați să evolueze numărul de angajați ai companiei în anul 2018? (un singur răspuns)

Cel mai mare palier de creștere, în funcție de industrie (12 industrii cu cea mai mare pondere în eșantion)

35%

Firme din
Industrie/
Producție
0%

35%

Firme din
Servicii
Profesionale
+1% - 5%

35%

Firme din
Comerț retail/
en gros
+1% - +5%

37%

Firme din
Tehnologia
Informației
+1% - +5%

27%

Firme din
Construcții/
Imobiliare
0%

31%

Firme din
Agricultură/
Alimentație
0%

40%

Firme din
Cercetare și
Dezvoltare
+1% - +5%

50%

Firme din
Farmaceutică/
Sănătate
+1% - +5%

40%

Firme din
Telecomunicații
0%

32%

Firme din
Transporturi
+1% - +5%

43%

Firme din
Turism
+1% - +5%

37%

Firme din
Utilități/
Energie
0%

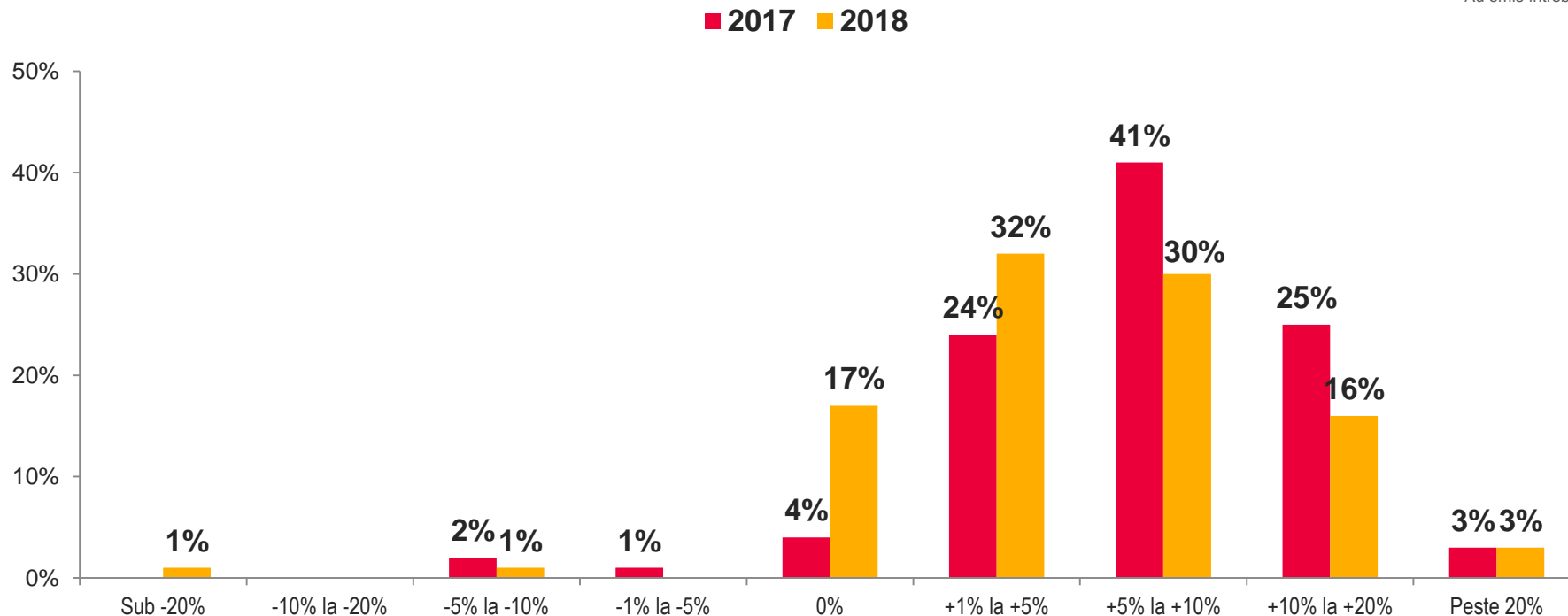
Acest tablou arată care sunt creșterile previzionate de cele mai multe companii din fiecare industrie. Am ales un set de 12 industrii reprezentative pentru a se putea vedea diferențele de potențial dintre acestea, dar și plaja de variație a procentelor pe industrie și palierelor de creștere selectate. Observăm că 35% dintre firmele de Industrie/Producție, 27% dintre cele de Construcții/Imobiliare, 31% din Agricultură/Alimentație, 40% din Telecomunicații și 37% dintre companiile de Energie și Utilități mențin în 2018 același număr de angajați ca în 2017.

5.a

Cât de mult vă așteptați să crească nivelul salariilor în compania dvs. în anul 2018? (un singur răspuns)

Toate răspunsurile

Răspunsuri: 451
 Au omis întrebarea: 24

■ Dacă la începutul anului 2017, 4% dintre companii nu previzionau creșteri salariale, în 2018 procentul crește la 17%. Crește cu 8pp procentul companiilor care vor crește salariile cu 1%-5% în 2018, față de anul anterior. Ajustările se regăsesc la companiile care se așteaptă ca salariile să crească cu 5%-10% (-11pp) și la cele care se așteaptă la creșteri salariale de 10%-20% (-9pp).

5.b

Cât de mult vă așteptați să crească nivelul salariilor în compania dvs. în anul 2018? (un singur răspuns)

Cel mai mare palier de creștere, în funcție de industrie (12 industrii cu cea mai mare pondere în eșantion)

36%

Firme din
Industrie/
Producție
+5% - +10%

31%

Firme din
Servicii
Profesionale
+1% - 5%

34%

Firme din
Comerț retail/
en gros
+5% - +10%

43%

Firme din
Tehnologia
Informației
+5% - +10%

43%

Firme din
Construcții/
Imobiliare
+1% - +5%

31%

Firme din
Agricultură/
Alimentație
+5% - +10%

47%

Firme din
Cercetare și
Dezvoltare
+5% - +10%

37%

Firme din
Farmaceutică/
Sănătate
+1% - +5%

40%

Firme din
Telecomunicații
+5% - +10%

48%

Firme din
Transporturi
+1% - +5%

28%

Firme din
Turism
+5% - +10%

50%

Firme din
Utilități/
Energie
+1% - +5%

Acest tablou arată care sunt creșterile previzionate de cele mai multe companii din fiecare industrie. Am ales un set de 12 industrii reprezentative pentru a se putea vedea diferențele de potențial dintre acestea, dar și plaja de variație a procentelor pe industrie și palierelor de creștere selectate. Observăm că, spre deosebire de anul trecut, companiile din toate aceste industrii spun că vor crește salariile în 2018.

6.

În ce fel vă afectează creșterea salariului minim brut pe economie de la 1450 lei la 1900 lei începând cu ianuarie 2018? (maxim 3 răspunsuri)

Toate răspunsurile

Răspunsuri: 451
Au omis întrebarea: 24

Creșterea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată de la 1450 lei la 1900 lei de la 1 ianuarie 2018 afectează companiile, în principal, prin scăderea profitabilității (70%). Pe locul doi ca impact, 29% dintre companii spun că este creșterea peste pragul de sustenabilitate a costurilor cu forța de muncă, iar pe locul al treilea 24% dintre companii au pus reducerea numărului de salariați. 20% dintre companii spun că nu sunt impactate de această schimbare și doar 1% au bifat intrarea în insolvență și respectiv suspendarea temporară a activității companiei.

7.

Care sunt principalele 5 provocări ale anului 2018?

(răspunsuri multiple)

Toate răspunsurile

Răspunsuri: 397
Au omis întrebarea: 78

Revoluția fiscală

62%

dintre companiile respondente spun că aceasta este prima provocare în 2018

Lipsa forței de muncă

59%

dintre companiile respondente spun că aceasta este a doua provocare în 2018

Creșterea productivității

37%

dintre companiile respondente spun că aceasta este a treia provocare în 2018

Motivarea Salariaților

25%

dintre companiile respondente spun că aceasta este a patra provocare în 2018

Creșterea costurilor

21%

dintre companiile respondente spun că aceasta este a cincea provocare în 2018

Cele mai importante provocări pentru companii la începutul anului 2018 sunt: schimbările din domeniul fiscal (62%), lipsa forței de muncă (59%), creșterea productivității (37%), motivarea salariaților (25%) și creșterea costurilor (21%).

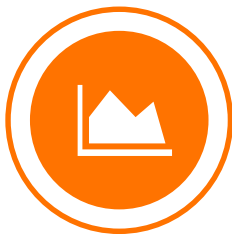
8.

Care sunt principalele 5 oportunități ale anului 2018?

(răspunsuri multiple)

Toate răspunsurile

Răspunsuri: 397
Au omis întrebarea: 78

**Creșterea
economică**

72%

dintre companiile
respondente spun că
aceasta este oportunitatea
aflată pe primul loc
în 2018

**Creșterea
consumului**

69%

dintre companiile
respondente spun că
aceasta este oportunitatea
aflată pe locul al doilea
în 2018

**Creșterea
exportului**

52%

dintre companiile
respondente spun că
aceasta este oportunitatea
aflată pe locul al treilea
în 2018

**Digitalizare,
online, IT**

41%

dintre companiile
respondente spun că
aceasta este oportunitatea
aflată pe locul al patrulea
în 2018

**Fonduri europene și
finanțări pentru IMM**

36%

dintre companiile
respondente spun că
aceasta este oportunitatea
aflată pe locul al cincilea
în 2018

Cele mai importante oportunități pentru companii la începutul anului 2018 sunt: creșterea economică (72%), creșterea consumului (69%), creșterea exporturilor și deschiderea altor piețe (52%), digitalizarea și oportunitățile din online (41%) și accesarea fondurilor europene și a finanțărilor pentru IMM-uri (36%).

9.

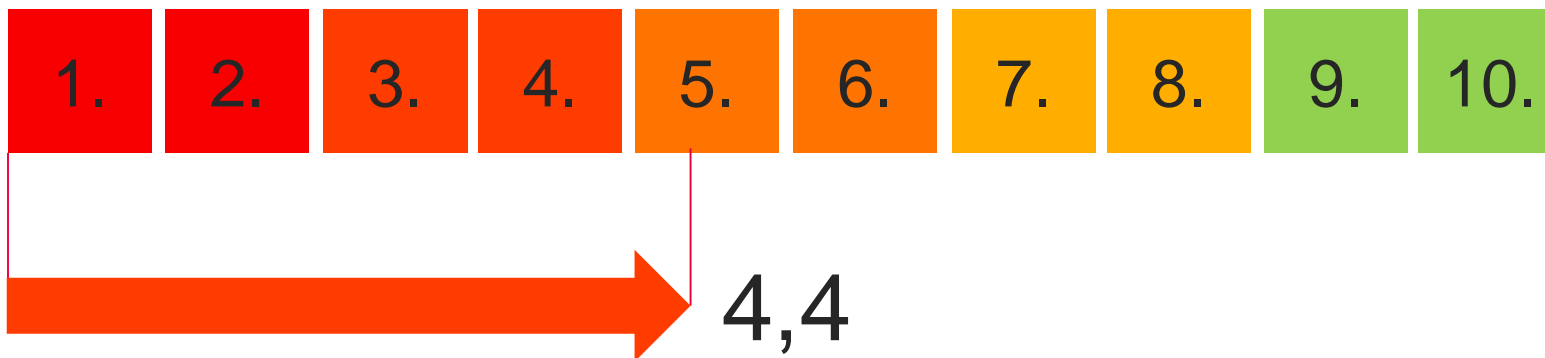
Cum credeți că va fi anul 2018 pentru afaceri comparativ cu 2017?
(1 - total nefavorabil și 10 - total favorabil) (un singur răspuns)

Toate răspunsurile

Răspunsuri: 397
Au omis întrebarea: 78

Total nefavorabil

Total favorabil

Companiile din România consideră că anul 2018 va fi un an mult mai nefavorabil pentru afaceri comparativ cu anul 2017.

CONCLUZIILE
AUTORILOR

Concluziile autorilor

Constantin Măgdalina

Expert Tendințe și
Tehnologii Emergente
costin.magdalina@gmail.com

Elena Badea

Managing Partner
Valoria Business Solutions
elena.badea@valoria.ro

Dumitru Ion

CEO Kompass Romania
și Doingbusiness.ro
dumitruion@kompass.ro

Evoluția afacerilor în 2018 înseamnă continuarea cercetărilor pe care le-am început în 2013 privind mediul de afaceri din România. Această analiză arată care este sentimentul de business la nivelul companiilor din România la începutul lui 2018. Din păcate, datele comparative cu aceeași perioadă a anului 2017 indică alterarea sentimentului de business. Apetitul pentru investiții continuă să se erodeze, pentru majoritatea respondenților creșterea salariului minim afectează profitabilitatea, iar încrederea că 2018 va fi mai favorabil decât 2017 este la cote extrem de scăzute. Paradoxul anului 2017 continuă la scară redusă și în 2018 – creștere economică și recesiune de moral, urmare a evoluțiilor fiscale și legislative din ultimele luni.

Cercetarea **Evoluția afacerilor în 2018** este un demers oportun de comunicare cu mediul de business din România. Dincolo de poza macroeconomică oficială, rezultatele acestei cercetări surprind dinamica percepției decidenților prin adăugarea an de an a rezultatelor fiecărei ediții. La început de 2018 constatăm deprecierea sentimentului de business comparativ cu începutul anului 2017. Acolo unde apar, creșterile sunt fie marginale, fie pe paliere inferioare. Se adâncește neîncrederea în favorabilitatea evoluțiilor economice în 2018 față de 2017. Dacă socotim că în economie moneda de schimb este încrederea atunci absența acesteia crește costul de a face business în România și funcționează ca o profeție auto-împlinită.

Studiul **Evoluția afacerilor în 2018** se diferențiază prin trasabilitate, comparativitate și relevanța statistică a sute de companii respondente din România. Cercetarea noastră sintetizează opinia companiilor din România cu privire la principalii indicatori relevanți pentru acestea. Rezultatele consemnează neîncrederea în evoluțiile economice din 2018. Analiza comparativă cu datele similare aceleași perioade din 2017 arată evoluția negativă a principalilor indicatori. În condițiile presiunii tot mai mari din mediul de operare, companiile sunt tot mai precaute. Nota de încredere pe care companiile din România o dau mediului de operare arată necesitatea unei reexaminări a măsurilor fiscale și legislative propuse sau aprobate

STUDIILE
VALORIA

Studiile Valoria. Relevanță și competență.

Tendințe și provocări în HR 2017

Acest studiu sondează percepțiile directorilor executivi din top managementul companiilor și ale directorilor de HR cu privire la provocările strategice care stau în fața funcției de HR.

[DESCARCĂ STUDIUL](#)

Barometrul centrării pe client în România

Acest studiu sondează percepțiile directorilor executivi și managerilor cu privire la centrarea pe client a strategiei și proceselor companiilor din România.

[DESCARCĂ STUDIUL](#)

Studiile Valoria. Relevanță și competență.

Evoluția afacerilor din România în 2017

Această analiză consemnează opinia companiilor respondente referitoare la evoluția previzionată a cifrei de afaceri, profitului, investițiilor, numărului de angajați, salariilor în anul 2017.

[DESCARCĂ STUDIUL](#)

Barometrul digitalizării în companiile din România

Acest studiu sondează percepțiile managerilor și directorilor executivi cu privire la impactul digitalizării asupra companiilor din România.

[DESCARCĂ STUDIUL](#)

Studiile Valoria. Relevanță și competență.

Like & Share 2017

Studiu despre social media marketing
în cadrul companiilor din România

Social media marketing în companiile din România

Din acest studiu aflăm informații despre cele mai utilizate platforme de social media, proporția companiilor care au o strategie de promovare pe social media, de cât timp utilizează companiile social media, cu ce frecvență, etc.

[DESCARCĂ STUDIUL](#)

Puterea brandului personal

Un studiu despre modul în care este percepută importanța
brandului personal în mediul de afaceri din România

Ediția 2017

Puterea brandului personal în România 2017

Studiul sondează percepțiile managerilor și directorilor executivi cu privire la importanța și beneficiile brandului personal în mediul de afaceri din România.

[DESCARCĂ STUDIUL](#)

**DATE DE CONTACT
ȘI MULȚUMIRI**

Date de contact și mulțumiri

Constantin Măgdalina

Expert Tendințe și Tehnologii

Emergente

costin.magdalina@gmail.com

Elena Badea

Managing Partner

Valoria Business Solutions

elena.badea@valoria.ro

Dumitru Ion

CEO Kompas Romania

și Doingbusiness.ro

dumitruion@kompas.ro

Dorim să le mulțumim tuturor celor care au răspuns chestionarului trimis pentru realizarea acestui studiu. Am fost încântați să constatăm interesul pentru această temă, dar și răspunsurile prompte. **Acest studiu a fost realizat în parteneriat cu Doingbusiness.ro.**

Despre Valoria

Valoria Business Solutions este o companie de training, consultanță și coaching. Misiunea companiei este aceea de a transforma în valoare potențialul echipelor și organizațiilor. Competența, încrederea, inovația și pasiunea sunt valorile pe care le susținem prin tot ceea ce facem. Credem în oameni și în aspirația lor de împlinire personală și profesională și în dorința lor de a-și accelera potențialul. Aflați mai multe despre noi pe: www.valoria.ro.

Aceasta este o analiză cantitativă care își propune să evidențieze tendințe în legătură cu aceasta temă și să pună la îndemână ipoteze de lucru ce pot fi ulterior validate prin cercetări de piață extinse, pe eșantioane reprezentative. Acest material este conform informațiilor pe care le deținem la momentul redactării. El are un caracter informativ și de aceea se recomandă apelarea la asistență specializată înainte de a întreprinde orice acțiune în baza lui.

Valoria Business Solutions SRL

Training | Consultanță | Coaching

Elena Badea, Managing Partner

Mobil: 0726 13 99 02

Email: elena.badea@valoria.ro

Web: www.valoria.ro

